

ด่วนที่สุด

ที่ศธ ๐๑๐๔๒/๒๖๖

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒

อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ๘๖๑๑๐

๒๑ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒ ที่ ศธ ๐๑๐๔๒/๘๗

ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙

จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒ ที่ ศธ ๐๑๐๔๒/๘๗

ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒ ได้แจ้งแนวปฏิบัติ
เกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนให้โรงเรียนกำชับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดำเนินการและถือปฏิบัติ
อย่างเคร่งครัดนั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒ จึงขอให้โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำ
ระเบียบโรงเรียน ให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา
พ.ศ.๒๕๔๙ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนตามสำเนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร
เขต ๒ ที่ ศธ ๐๑๐๔๒/๘๗ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗ ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมหนังสือ พร้อมแจ้งกำชับ
ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสำเริง นิตพัฒน์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาน้อยสามัคคี รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

โทร.๐๗๗ ๕๕๕๑๐๑ ต่อ ๑๔

โทรสาร. ๐๗๗ ๕๕๕๗๗๔

www.chumphon2.go.th

การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้เป็นไปเพื่อเจตนาที่จะแก่นิสัยและความประพฤติไม่ดีของนักเรียนหรือนักศึกษาให้รู้สำนึกรักในความผิด และกับประพฤติตนในทางที่ดีต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๗ การว่ากล่าวตักเตือน ใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษาระทำการความผิดไม่
ร้ายแรง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๘ การทำทัณฑ์บนใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมสมควรกุศลภิกษา กับสภาพนักเรียนหรือนักศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา หรือ กรณีทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษา หรือฝ่าฝืนระเบียบของสถานศึกษา หรือ ได้รับโทษจากล่าwtตักเตือนแล้ว แต่ยังไม่เข้าหัดทราบ

ข้อ ๙ การตัดคณความประพฤติ ให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการตัดคณความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาของแต่ละสถานศึกษากำหนด และให้ทำบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำแบบประเมินคุณภาพ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ ให้กับสถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการฯ ตามเงื่อนไขที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการให้เป็นไปตามส่วนราชการที่ได้กำหนดไว้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการให้เป็นไปตามส่วนราชการที่ได้กำหนดไว้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการให้เป็นไปตามส่วนราชการที่ได้กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา^{ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔}

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อดีตศิษย์ โพธารามวิทยาลัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

ที่ ศธ ๐๔๐๔๒ / ๘๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๑
อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ๔๖๑๑๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดทุกร่องเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๑๔๒๒

ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ปรากฏข่าวจากสื่อมวลชนว่ามีสถานศึกษาบางแห่ง ครุ่นได้ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงขอแจ้งกำชับให้สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ กำกับดูแลเกี่ยวกับเรื่อง การลงโทษนักเรียน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒ พิจารณาแล้วเห็นควรแจ้งเวียนให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดทุกร่องเรียนแจ้งกำชับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอีกปฎิบัติตามหนังสือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๑๔๒๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

บ. - .

(นายนฤกุล ชูนัย)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒

กลุ่มงานวินัยและนิติการ

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โทร. ๐-๗๗๕๕-๕๑๐๑

โทรสาร ๐-๗๗๕๕-๑๙๙๙

๘ วันที่สุด
ที่ ศธ ๐๔๐๙/๒๕๕๖

๘๖/๖๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ข:๖
เลขที่รับ: ๑๗๐ เวลา: ๑๗.๓๔ น.
วันที่: - ๘ ม.ค. ๒๕๖๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ○ กสพ.
○ กนก. ○ กอส. ○ กสส.
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕๖๐ ธันวาคม ๒๕๖๐

๐๐๔๙
๑๗.๓๔ น.
- ๘ ม.ค. ๒๕๖๑

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต/ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สั่งการเกี่ยวกับแนวทางการลงโทษนักเรียน เพื่อให้การลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและเป็นไปตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔ ความแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนว่ามีสถานศึกษาบางแห่ง ครุ่นได้ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๖ จึงแจ้งให้สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กำกับดูแลเกี่ยวกับเรื่องการลงโทษนักเรียน ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาทุกแห่งถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔ และหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน โดยเคร่งครัด หากมีการลงโทษนักเรียนนักศึกษาที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ หรือครุ อาจารย์ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม จะถือว่าผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ขาดความอาจาดในการปฏิบัติหน้าที่และอาจถูกดำเนินการทางวินัยตามสมควรด้วย

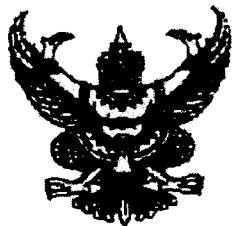
๒. เมื่อมีกรณีครุลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเข้าไปตรวจสอบและรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ตามลำดับ และให้ความคุ้มครอง ช่วยเหลือเยียวยาแก่นักเรียน ตามสมควรแก่กรณี โดยเร่งด่วน หากพบครุกรະทำผิดในเรื่องการลงโทษนักเรียนให้ดำเนินการทางวินัยโดยทันที

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
กลุ่มวิจัยพัฒนาภูมายศึกษาความและนิติการ
โทร./ โทรสาร ๐๒๒๘๘ ๕๖๗๗

ที่ กช ๐๔๐๐๙/ ๒๕๕๖

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

ข้างต้น หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลับ ที่ กช ๐๔๐๐๙/๒๑๑๓
ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่ข้างต้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สั่งการเกี่ยวกับแนวทางการลงโทษนักเรียน และบันทึกสำนักงาน ป.ป.ช.ได้แจ้งกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับทราบข่าวจากสื่อมวลชน เกี่ยวกับการที่รองผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต ๑ ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อบังคับไม่ให้เกิดการลงโทษนักเรียน นักศึกษาที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ และเห็นควรได้ประسانกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอให้นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และแจ้งให้สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาทุกแห่งถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยเคร่งครัด และกำชับด้วยว่าหากไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ อาจจะได้รับโทษทางอาญาด้วย เนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าว ผู้กระทำผิดอาจต้องรับโทษทางอาญาในความผิดต่อร่างกาย ที่เป็นการทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย หรือจิตใจและรวมไปถึงความผิดต่อเสรีภาพ ที่เป็นการกระทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพด้วย การลงโทษนักเรียน นักศึกษาให้ลงโทษด้วยการร่วงล้าวตักเตือน ทำทันทีบน ตัดคะแนนความประพฤติ และทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น อีกทั้ง พฤติกรรม

/ยังเป็น....

ยังเป็นความผิดวินัยที่อาจเข้าข่ายความผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ
กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ กรณีกสั่นแกล้ง เหยียดหมาย ช่มเหงผู้เรียน
และการนิ่งกระทำการขันให้เชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

๒. การลงโทษโดยการทำหันท์บันให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายกระทรง กำหนดความ
ประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการทำหันท์บัน และการจัด
กิจกรรมเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามแนวทางที่กระทรงศึกษาธิการกำหนดนั้น
ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายกระทรง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดระบบงานและกิจกรรม
ในการแนะนำ ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๘
โดยเคร่งครัด

๓. การดำเนินการตามระเบียบกระทรงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและ
นักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕ (๔) "ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม" ถ้าครู อาจารย์จะลงโทษ
นักเรียน นักศึกษาด้วยการทำกิจกรรมได้ ๑ กิตาum เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้นำเสนอต่อ
ผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนทุกครั้ง และหากมีการลงโทษนักเรียน
นักศึกษาที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ หรือครู อาจารย์ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม จะถือว่า
ผู้อำนวยการสถานศึกษาขาดความเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่และอาจถูกดำเนินการทางวินัย
ตามสมควรด้วย

๔. การพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะทำหน้าที่ครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม และมี
จิตสำนึกรักการศึกษา คือต้องเป็นคนที่มีความเมตตาต่อเด็ก สร้างเต็ก ไม่ทำลายเด็ก และคิดวิธีการที่จะสร้าง
บุคลิกการให้รู้จักวิธีคิด บูรณะ ทำ ด้วยความเมตตาตามากกว่าความรุนแรงเพราครูมีอำนาจในเมื่อนั้น ให้ผู้
ที่มีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ครูได้ ต้องพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีจรรยาบรรณ
ครู พ.ศ. ๒๕๓๙ และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครุสภาก พ.ศ. ๒๕๓๙ มาปฏิบัติหน้าที่ครู และ
ให้มีการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษ
นักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีมาตรการให้รั้วราชการครูฝ่าย
ปกครองหรือครูที่ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีรุนแรงทุกคนเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการในการ
ครูและช่วยเหลือและลงโทษนักเรียนให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษ
นักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และเป็นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็กต่อไป

จึงขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งได้สำรวจรายชื่อข้าราชการครูและเจ้าหน้าที่ที่มีพัฒนาระบบทั่วไป ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๗ จำนวน ๑๔๘๖ คน

จึงเรียนมาเพื่อดื่อปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

นาย ศรี วงศ์

(ศูนย์ปฏิบัติ วาระณ ณ อุบลฯ)
มหาวิทยาลัยมหาสารคามการศึกษาพัฒนา

สำนักพัฒนานโยบายบริหารงานบุคคลและนิติการ

โทร.๐ ๔๔๖๖ ๕๖๙๙ -๓

โทรสาร ๐ ๔๔๖๖ ๕๖๙๙